

доопрацювання, уточнення адміністративно-правових засобів, за допомогою яких здійснюється утвердження незалежності прокурорів.

Література:

1. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. *Голос України*. 2014. 25 жовт. (№ 206).
2. Положення про раду прокурорів України: Положення Генеральної прокуратури України, затверджено Всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0002900-17#Text>
3. Регламент Всеукраїнської конференції прокурорів : Регламент, прийнято Всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0004900-17#n21>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-87>

Кравченко О. С.

*здобувач кафедри адміністративного, кримінального права і процесу
Міжнародного університету бізнесу і права*

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ

Принцип гендерної рівності лежить в основі побудови сучасної правової держави і громадянського суспільства, в якому головним обов'язком держави є визнання, дотримання і захист прав і свобод людини і громадянина, які виступають найвищою цінністю.

Визначення світових та міжнародних стандартів забезпечення гендерної рівності є необхідним задля встановлення напрямів забезпечення ефективності їх імплементації до національного законодавства України.

Інтеграція норм європейського та міжнародного законодавства вимагає відображення у національній правовій системі України стандартів гендерної рівності, що має враховувати як тенденції зовнішньополітичних процесів, так і особливості соціального, культурного, економічного розвитку країни [1].

Процеси євроінтеграції, що є триваючими в Україні, передусім пов'язуються із ухваленням у 1998 році Указу Президента України «Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу» від 11.06.1998 року № 615/98 [2], який у подальшому став нормативним базисом для розробки та прийняття 18 березня 2004 р. Закону України

«Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» [3]. Питання нормативно-правової імплементації законодавства України в цілому, і зокрема, з питань гендерної рівності, висвітлювалось у Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, що своїм результатом має усунути суперечності актів національного законодавства і актів *acquis communautaire* [4].

Активізація процесів імплементації актів національного законодавства України та законодавства ЄС відбулося, починаючи з 2004–2005 рр., що завершилось підписанням угоди про Асоціацію у 2014 р. [5]. Відповідно до ст.ст. 419–420 Угоди встановлено вимоги активізації соціального діалогу та співробітництва щодо забезпечення досягнення гендерної рівності та недискримінації, що передусім передбачає рівність для чоловіків та жінок у сфері зайнятості, освіти та навчання, економічної та суспільної діяльності, а також у процесі прийняття рішень [5].

Встановлення рівності людей незалежно від статевої ідентифікації є міжнародним стандартом забезпечення їх прав, свобод та інтересів.

Закріплення міжнародних стандартів має відповідати засадами універсалізації та уніфікації, і має бути закріплено на рівні актів таких міждержавних інтернаціональних організацій, як Організація Об'єднаних Націй, Міжнародної організації праці, ЮНІСЕФ тощо, а також на рівні європейських організацій – Ради Європи, Європейської Комісії тощо.

До досягнень міждержавних організацій з питань забезпечення гендерної рівності є закріплення вимоги недопущення дискримінації осіб за ознаками статі. Зокрема, у Преамбулі Статуту Організації Об'єднаних Націй встановлено, що прагненням Об'єднаних Націй є утвердження віри в «основні права людини, в гідність і цінність людської особистості, в рівноправність чоловіків і жінок і в рівність прав великих і малих націй» [6]. Проголошення ідеї статевої (гендерної) рівності у Статуті ООН пов'язується із порушення прав жінок у періоди світових війн, зокрема, та посилюється в умовах триваючих воєнних конфліктах, що, зокрема, знайшло своє втілення у Декларації про ліквідацію дискримінації щодо жінок (1967 р.), Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979 р.) та ін..

Спрямування діяльності міжнародних організацій з питань забезпечення гендерної рівності визначається такими векторами, як: подолання проявів дискримінації; забезпечення рівноправності чоловіків і жінок (так звана якісна рівність); створення рівних умов для реалізації суб'єктивних активних та пасивних виборчих прав (кількісна рівність); усунення протиправних діянь та запобігання їх вчиненню, що пов'язані із встановленням певних гендерних ознак (торгівля дітьми,

жінками, сексуальне рабство, поширення продукції, що має ознаки порнографії тощо) [7, с. 52-53].

Література:

1. Баласинович Н. О. Розвиток представницької влади в умовах становлення гендерної демократії. Механізми запобігання політичній корупції в органах представницької влади України: монографія /авт. кол.: В.А.Гошовська [та ін.]: за ред. В.А.Гошовської. Київ : НАДУ, 2021. 330 с., С. 169 – 180. Наукова школа вітчизняного парламентаризму. Серія «Бібліотека народного депутата».

2. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу : Указ Президента України від 11 черв. 1998 р. № 615/98. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615/98>

3. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 р.

4. *Acquis communautaire (acquis)*, (з фр. – «надбання спільноти») – правова система Європейського Союзу, яка включає акти законодавства Європейського Союзу (але не обмежується ними), прийняті в рамках Європейського співтовариства, Спільної зовнішньої політики та політики безпеки і Співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ. Див.: Tarjo Raunio. National parliaments and European integration: What we know and what we should know”, ARENA Working Paper 02/2009, January 2009. URL: http://www.arena.uio.no/publications/working-papers2009/papers/WP_02_09.pdf

5. ¹Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергетики і їхніми державами-членами, з іншої сторони : від 27 черв. 2014 р. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75, т. 1. Ст. 2125.

6. Преамбула Устава ООН // Організація Об'єдинених Націй. URL: <http://www.un.org/ru/sections/un-charter/preamble/index.html>

7. Грибовська А. А. Конституційні засади гендерної рівності в Україні: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право». – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Міністерство освіти і науки України, Харків, 2019. 257 с.